

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

YATIRIM

TEŞVİK

BÜLTENİ

2023
BİRİNCİ ÇEYREK

HAVADA, KARADA, AÇIK DENİZLERDE

► “DÜNYANIN REDÜKTÖRÜ”

*“A World of Gearboxes”
for the universe from “YILMAZ”*

> Dünyanın tercih ettiği redüktörlerden “Dünya Kadar” üretiliyor ve tüm dünyanın kullanımına sunuyoruz. Avrupa’dan Asya’ya, Amerika’dan Afrika’ya tüm dünyada 100’den fazla ülkeye yaptığımız ihracatla “YILMAZ REDÜKTÖR” adını gururla tanıtıyor, ekonomiye değer katıyoruz.

> By producing whole lots of gearboxes as “YILMAZ” and exporting to more than 100 countries all over the world from Europe to Asia, from America to Africa, we are proud of serving the universe and adding value to the economy.

Yılmaz Redüktör San. Tic. A.Ş.
Atatürk, Lozan Cd. No:17, 34522 Esenyurt/İstanbul
Tel : +90 212 886 90 00
E-Posta : yilmaz@yr.com.tr

www.yr.com.tr

İÇİNDEKİLER

DÜNYA VE TÜRKİYE'DE
YATIRIM ORTAMI

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM
TEŞVİK BELGELERİNİN ANALİZİ

TÜRKİYE'DE VERİLEN
YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ

YATIRIM TEŞVİKİNE
YÖNELİK YENİLİKLER

EKONOMİYE GENEL BAKIŞ

I

DÜNYA VE TÜRKİYE'DE YATIRIM ORTAMI

Ekonomiye Genel Bakış

5.45

47.18

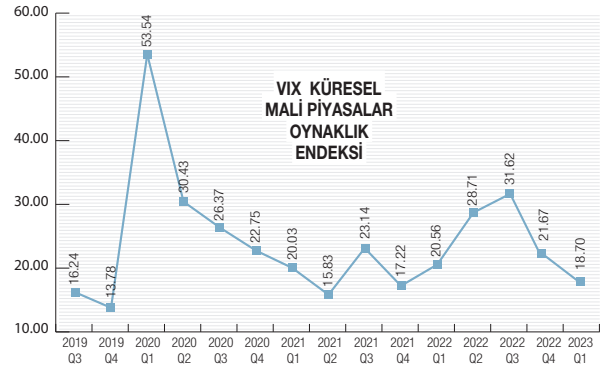
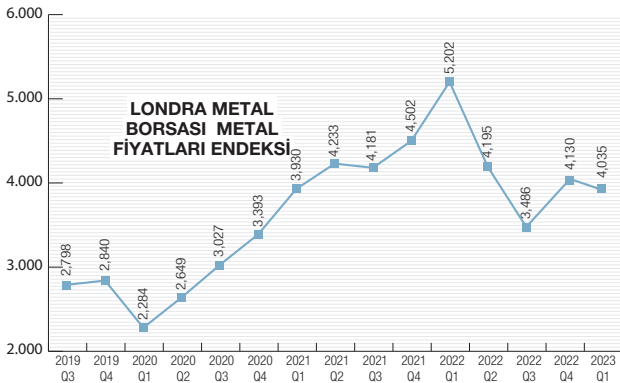
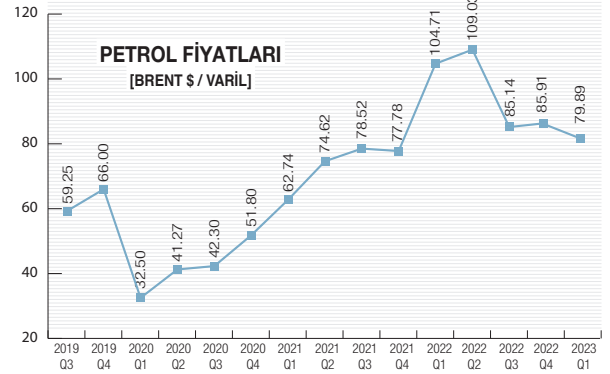
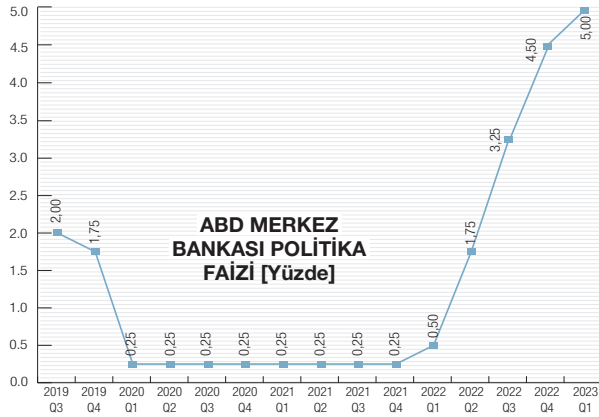
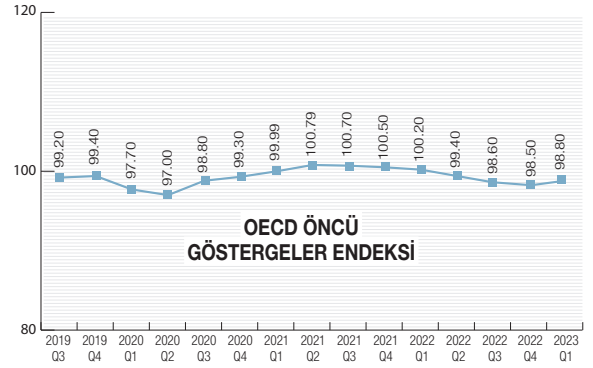
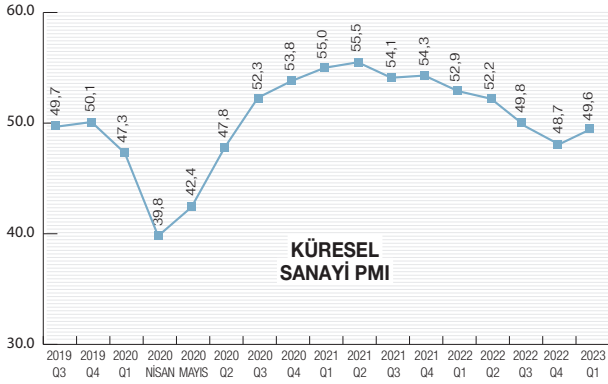
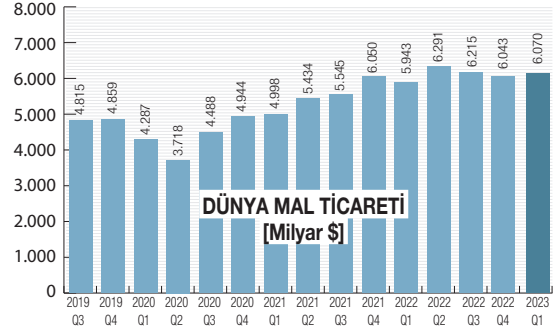
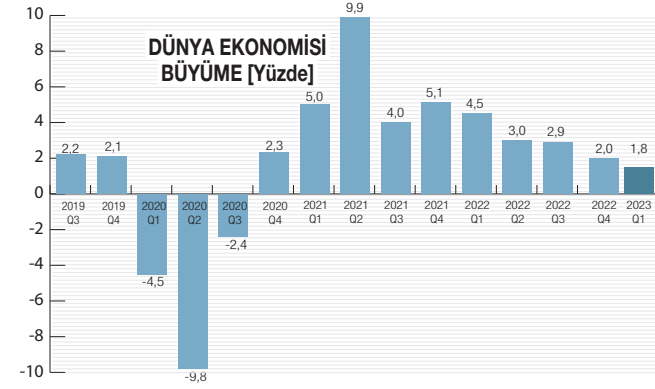
+5.97

17.14

24.25

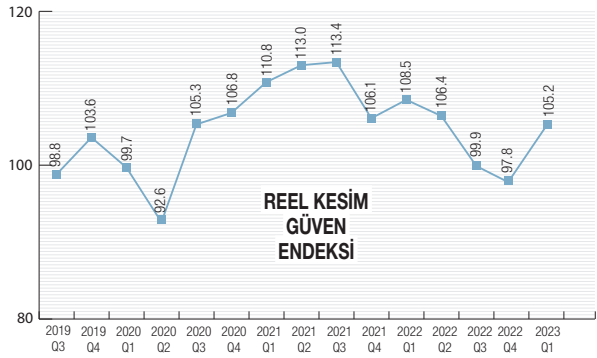
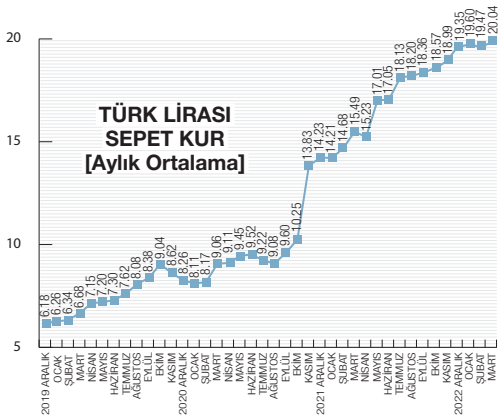
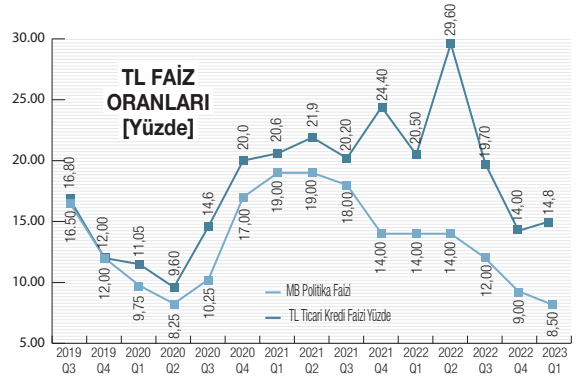
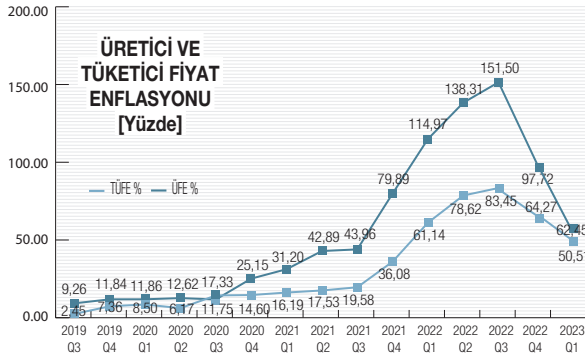
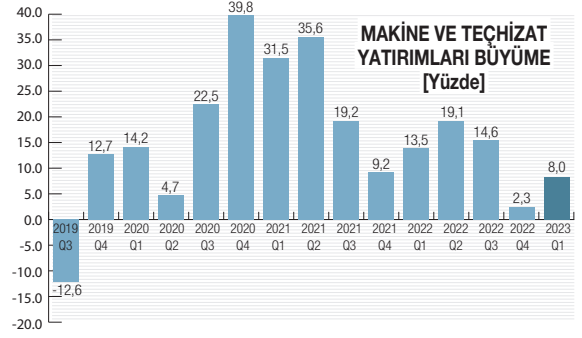
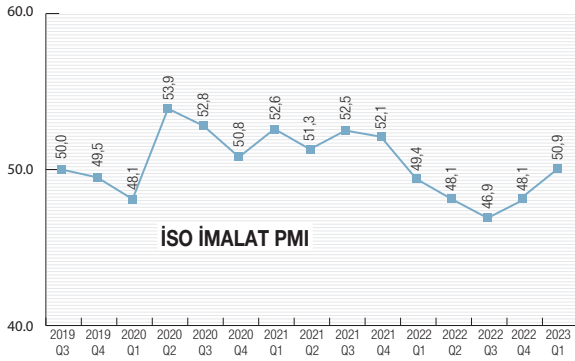
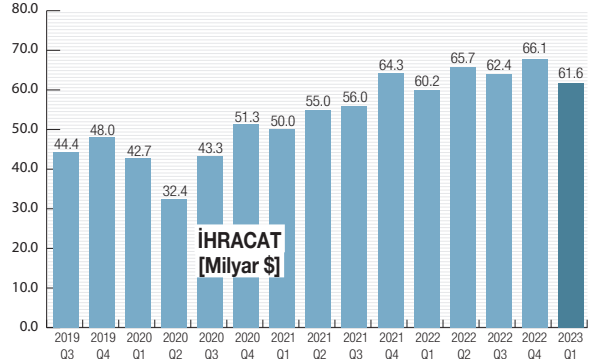
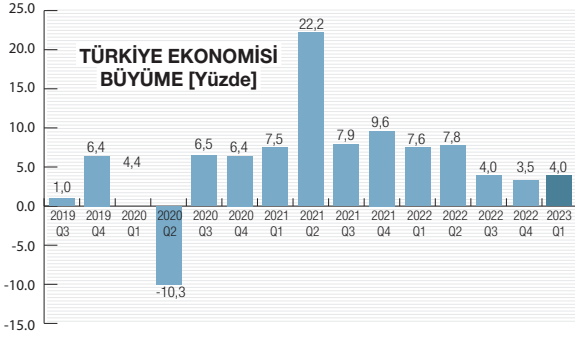
DÜNYA VE TÜRKİYE'DE YATIRIM ORTAMI

DÜNYADA YATIRIM ORTAMI

DÜNYA VE TÜRKİYE'DE YATIRIM ORTAMI

TÜRKİYE'DE YATIRIM ORTAMI

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN ANALİZİ

Türkiye'de verilen yatırım teşvik belgeleri, 2022 ve 2023 yıllarının 1. çeyrek dönemlerinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayınlanan veriler esas alınarak analiz edilmektedir.

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

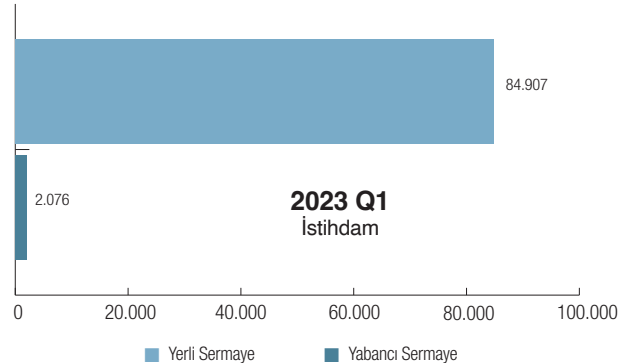
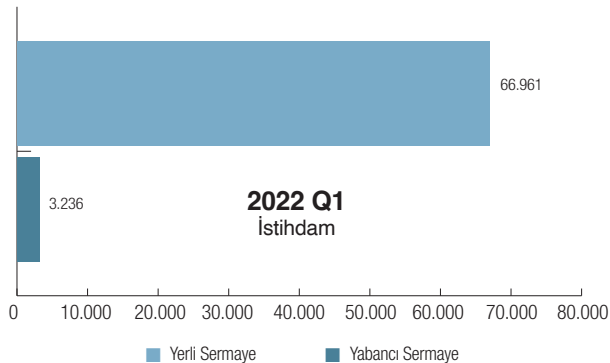
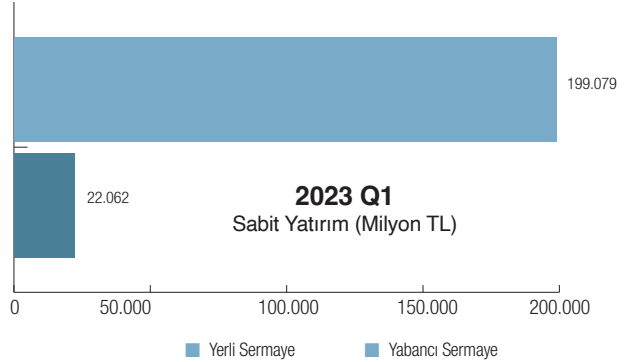
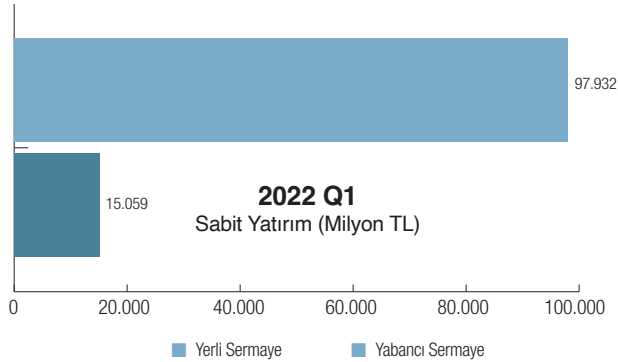
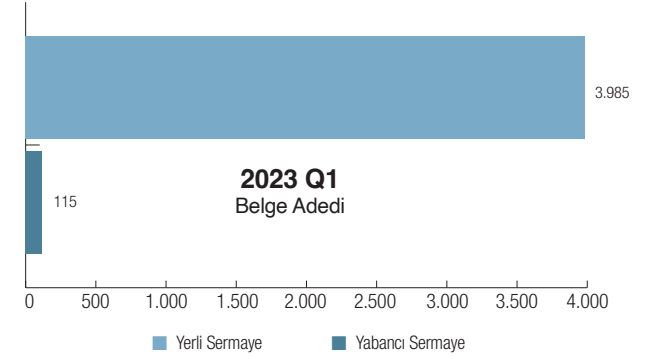
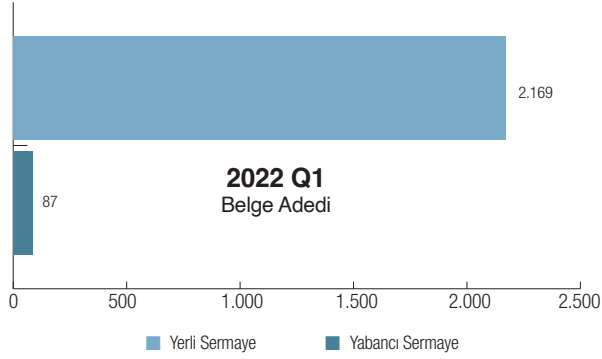
Türkiye’de Verilen Yatırım Teşvik Belgelerine Genel Bakış

2022 ve 2023 yılları 1. çeyrekte verilen yatırım teşvik belgelerinin adet, yatırımın tutarı, sermaye cinsi ve yarattığı istihdam kırılımını inceledik.

	2022 Q1			2023 Q1		
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	87	15.059	3.236	115	22.062	2.076
Yerli Sermaye	2.169	97.932	66.961	3.985	199.079	84.907
Genel Toplam	2.256	112.991	70.197	4.100	221.141	86.983

2022 yılında 1. çeyrekte 2.256 adet, 2023 yılında 1. çeyrekte ise 4.100 adet yatırım teşvik belgesi verilmiştir. Belge sayısında %82’lik bir artış olmuştur.

2023 yılı 1. çeyrekte 2022 yılı 1. çeyreğe göre yatırım tutarı açısından % 96 artış meydana gelmiştir.

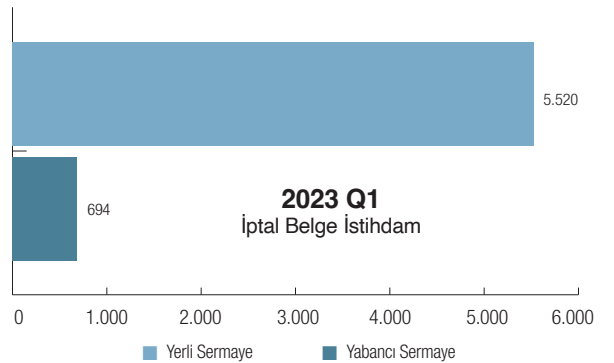
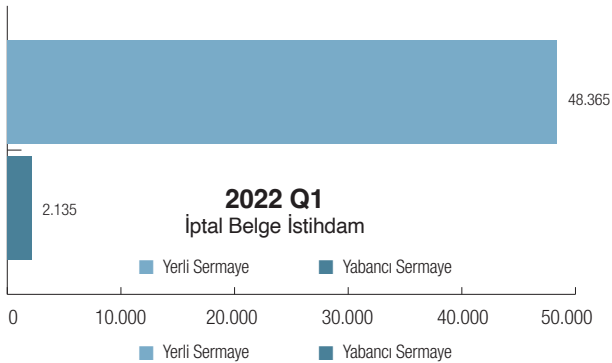
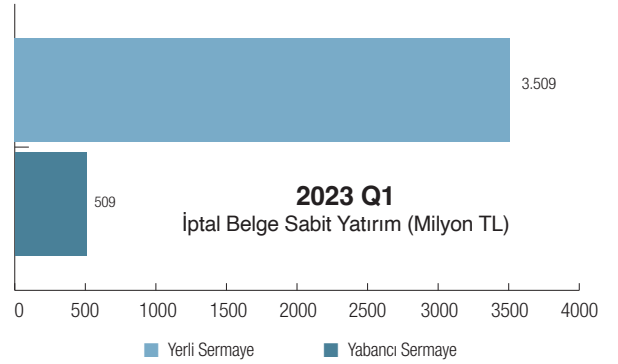
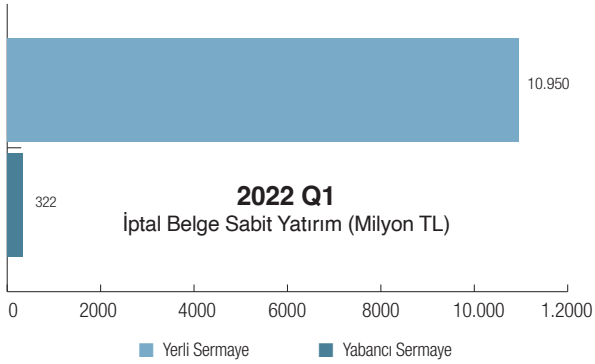
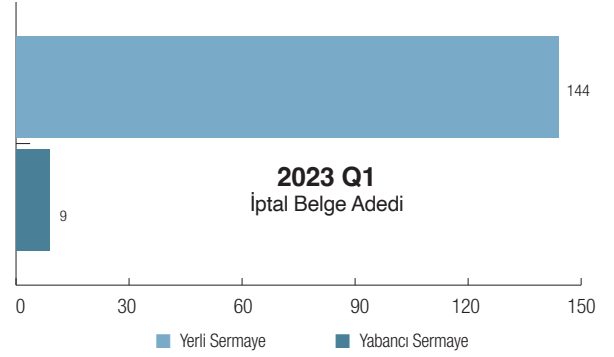
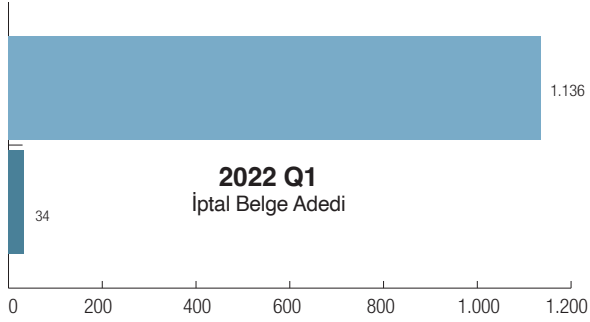
Türkiye’de İptal Edilen Yatırım Teşvik Belgelerine Genel Bakış

2022 ve 2023 yılları 1. çeyrekte iptal edilen yatırım teşvik belgelerinin adet, yatırımın tutarı, sermaye cinsi ve yarattığı istihdam kırılımını inceledik.

Sermaye Türü	2022 Q1 İptal Edilen YTB			2023 Q1 İptal Edilen YTB		
	İptal Edilen Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	İptal Edilen Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	34	322	2.135	9	509	694
Yerli Sermaye	1.136	10.950	48.365	144	3.509	5.520
Genel Toplam	1.170	11.273	50.500	153	4.018	6.214

2022 yılında 1. çeyrekte 1.170 adet, 2023 yılında 1. çeyrekte ise 153 adet yatırım teşvik belgesi iptal edilmiştir. Belge sayısında %87’ lik bir değişim olmuştur.

2023 yılı 1. çeyrekte 2022 yılı 1. çeyreğe göre yatırım tutarı açısından %64’lük değişim meydana gelmiştir.

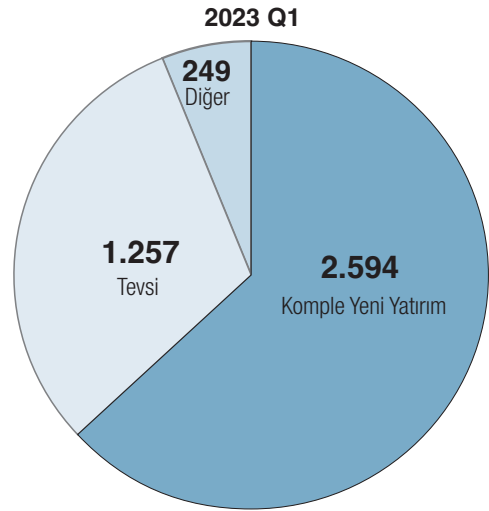
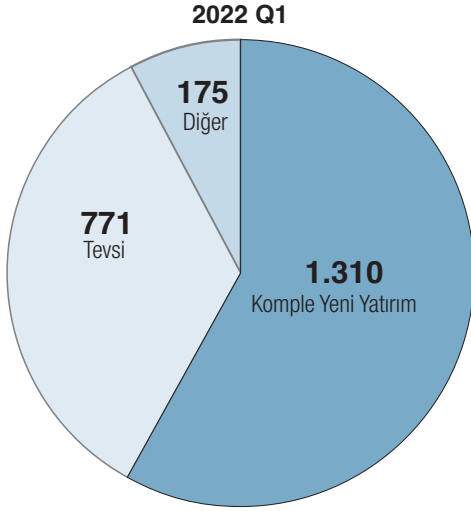

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

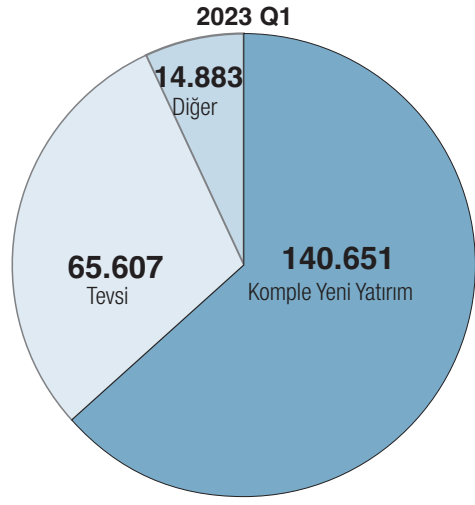
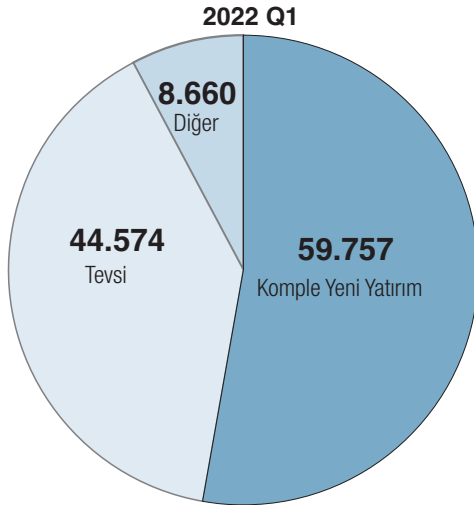
	2022 Q1			2023 Q1		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Komple Yeni Yatırım	1.310	59.757	49.661	2.594	140.651	60.798
Tevsi	771	44.574	19.129	1.257	65.607	24.148
Diğer	175	8.660	1.407	249	14.883	2.037
Genel Toplam	2.256	112.991	70.197	4.100	221.141	86.983

*Diğer; Modernizasyon, Ürün çeşitlendirme gibi hizmetleri kapsamaktadır.

BELGE ADEDİ

SABİT YATIRIM [Milyon TL]

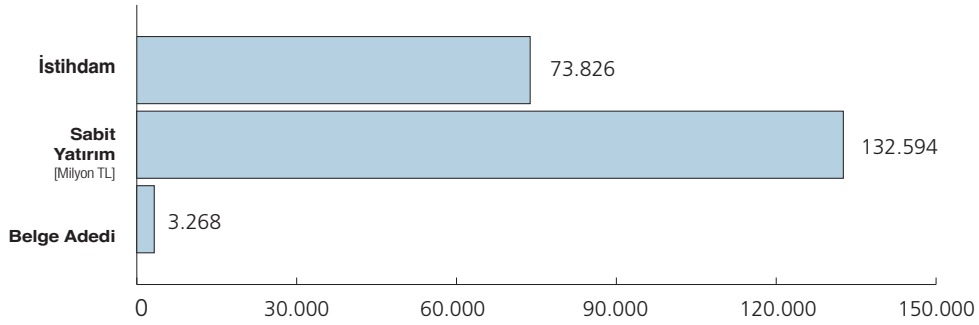

- 2022 yılı 1. çeyrek ve 2023 1. çeyrekte en çok komple yeni yatırım cinsli yatırımlar ağırlık kazanmıştır.
- 2023 yılı 1. çeyrekte 2022 yılı 1. çeyreğe göre daha fazla yatırım teşvik belgesi verilmiş ve verilen yatırım tutarı %96 artmıştır.

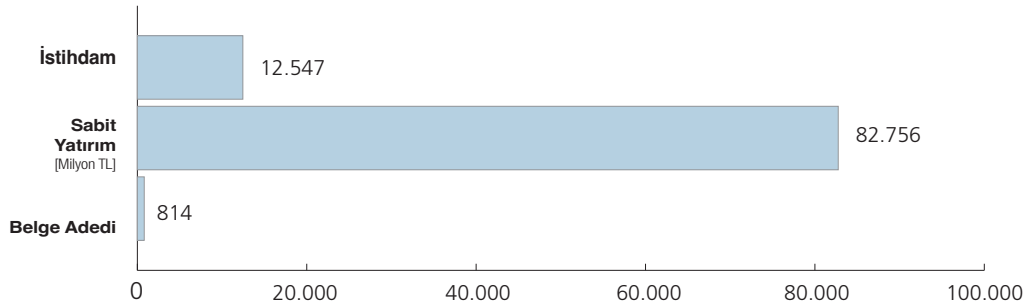
YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

2023 Q1									
Sermaye Türü	BÖLGESEL YATIRIMLAR			GENEL YATIRIMLAR			STRATEJİK YATIRIMLAR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	89	6.433	1.493	23	11.191	538	3	4.437	45
Yerli Sermaye	3.179	126.160	72.333	791	71.565	11.919	15	1.354	655
Genel Toplam	3.268	132.594	73.826	814	82.756	12.457	18	5.791	700

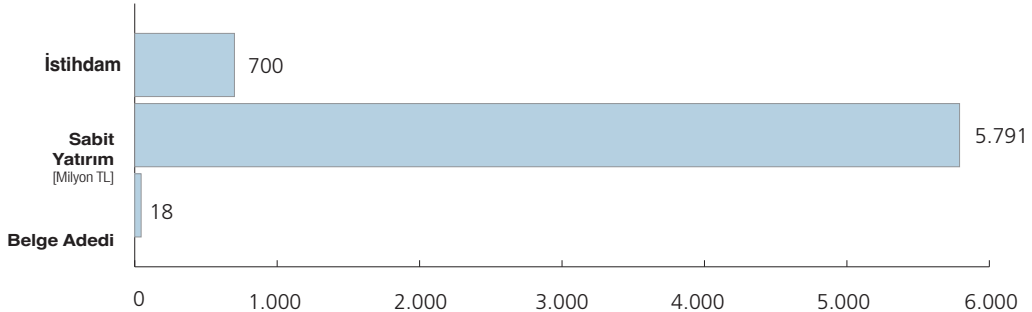
2023 Q1 Bölgesel Yatırımlar

2023 Q1 Genel Yatırımlar

2023 Q1 Stratejik Yatırımlar

YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ BÖLGESEL ANALİZ VE İSTATİSTİKLERİ

2022 Q1

2022 Q1 1. Bölge			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	43	13.614	2.401
Yerli Sermaye	870	38.934	17.758
Genel Toplam	913	52.548	20.159

2023 Q1

2023 Q1 1. Bölge			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	66	4.866	1.285
Yerli Sermaye	1.749	76.535	28.454
Toplam	1.815	81.401	29.739

2022 Q1 2. Bölge

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	15	751	329
Yerli Sermaye	374	18.367	8.320
Genel Toplam	389	19.119	8.649

2023 Q1 2. Bölge

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	19	745	209
Yerli Sermaye	749	48.026	14.782
Toplam	768	48.771	14.991

2022 Q1 3. Bölge

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	16	362	250
Yerli Sermaye	291	16.994	7.599
Genel Toplam	307	8.398	6.415

2023 Q1 3. Bölge

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	14	5.141	193
Yerli Sermaye	496	16.262	6.240
Toplam	510	21.404	6.433

2022 Q1 4. Bölge

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	4	91	90
Yerli Sermaye	188	6.712	6.463
Genel Toplam	192	6.802	6.553

2023 Q1 4. Bölge

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	6	1.108	143
Yerli Sermaye	301	10.095	5.549
Toplam	307	11.202	5.692

2022 Q1 5. Bölge

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	5	114	81
Yerli Sermaye	172	8.474	7.448
Genel Toplam	177	8.588	7.529

2023 Q1 5. Bölge

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	7	1.923	140
Yerli Sermaye	235	15.260	7.448
Toplam	242	17.183	7.588

2022 Q1 6. Bölge

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	4	127	85
Yerli Sermaye	273	7.271	19.073
Genel Toplam	277	7.398	19.158

2023 Q1 6. Bölge

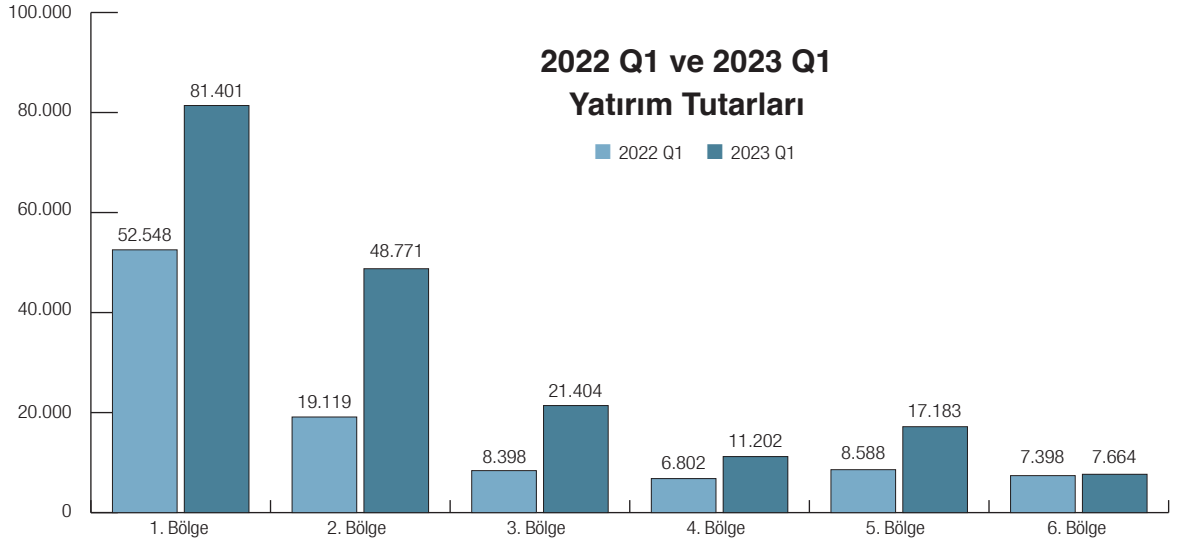
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	2	175	26
Yerli Sermaye	436	7.489	22.034
Toplam	438	7.664	22.060

*Muhtelif Bölgeye 1 adet yatırım teşvik belgesi verilmiştir. Yatırımın tutarı 1.180 milyon olup , 300 kişiye istihdam sağlanmıştır.

*Muhtelif Bölgeye 20 adet yatırım teşvik belgesi verilmiştir. Yatırımın tutarı 33.5 milyar olup , 480 kişiye istihdam sağlanmıştır.

- ❑ En fazla yatırım teşviki alan bölge her iki yılda da 1. Bölge olmuştur. Bunun sebebi, 1. Bölgede yer alan illerin nüfus yoğunluğu açısından kalabalık ve aynı zamanda sanayinin bel kemiğini oluşturuyor olmasıdır.

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

- ❑ 2022 yılı 1. çeyrek ve 2023 yılı 1. çeyreğinde verilen yatırım teşvik belgelerindeki toplam yatırım teşvik tutarlarını karşılaştırdığımızda bütün bölgelerde bir önceki yılın aynı döneminde verilen teşvik tutarları artmıştır.
- ❑ 2023 yılı 1. çeyreğinde en az yatırım tutarı 6. Bölgeye verilmiştir. En az istihdam sağlanan bölge ise 4. Bölge olarak gerçekleşmiştir.

BÖLGELERİN DAĞILIMI					
1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
Ankara	Aydın	Adana	Afyonkarahisar	Bayburt	Adıyaman
Antalya	Balıkesir	Burdur	Aksaray	Çankırı	Ağrı
Bursa	Bilecik	Düzce	Amasya	Erzurum	Ardahan
Eskişehir	Bolu	Gaziantep	Artvin	Giresun	Batman
İstanbul	Çanakkale	Karaman	Bartın	Gümüşhane	Bingöl
İzmir	Denizli	Kırıkkale	Çorum	Kahramanmaraş	Bitlis
Kocaeli	Edirne	Kütahya	Elazığ	Kilis	Diyarbakır
Muğla	Isparta	Mersin	Erzincan	Niğde	Hakkari
Tekirdağ	Karabük	Samsun	Hatay	Ordu	İğdır
	Kayseri	Trabzon	Kastamonu	Osmaniye	Mardin
	Kırklareli	Rize	Kırşehir	Sinop	Muş
	Konya	Uşak	Malatya	Tokat	Siirt
	Manisa	Zonguldak	Nevşehir	Tunceli	Şanlıurfa
	Sakarya		Sivas	Yozgat	Şırnak
	Yalova				Van
					Bozcada, Gökçeada

YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ SEKTÖREL ANALİZ VE İSTATİSTİKLERİ

2022 Q1 ENERJİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	5	38	7
Yerli Sermaye	187	4.066	625
Genel Toplam	192	4.105	632

2023 Q1 ENERJİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	27	1.207	68
Yerli Sermaye	946	41.152	1.122
Toplam	973	42.359	1.190

2022 Q1 HİZMETLER			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	12	11.363	1.756
Yerli Sermaye	217	8.789	7.044
Genel Toplam	229	20.152	8.800

2023 Q1 HİZMETLER			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	7	12.970	375
Yerli Sermaye	420	30.496	11.270
Toplam	427	43.466	11.645

2022 Q1 İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	66	3.443	1.396
Yerli Sermaye	1.635	75.872	56.317
Genel Toplam	1.701	79.315	57.713

2023 Q1 İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	79	6.242	1.578
Yerli Sermaye	2.447	120.200	69.238
Toplam	2.526	126.441	70.816

2022 Q1 MADENCİLİK			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	2	175	7
Yerli Sermaye	63	7.483	2.017
Genel Toplam	65	7.658	2.024

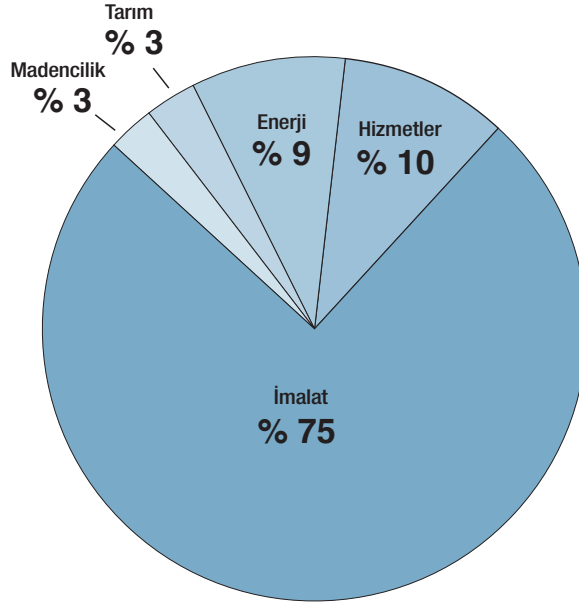
2023 Q1 MADENCİLİK			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	2	1.643	55
Yerli Sermaye	63	4.137	1.468
Toplam	65	5.780	1.523

2022 Q1 TARIM			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	2	40	70
Yerli Sermaye	67	1.721	958
Genel Toplam	69	1.761	1.028

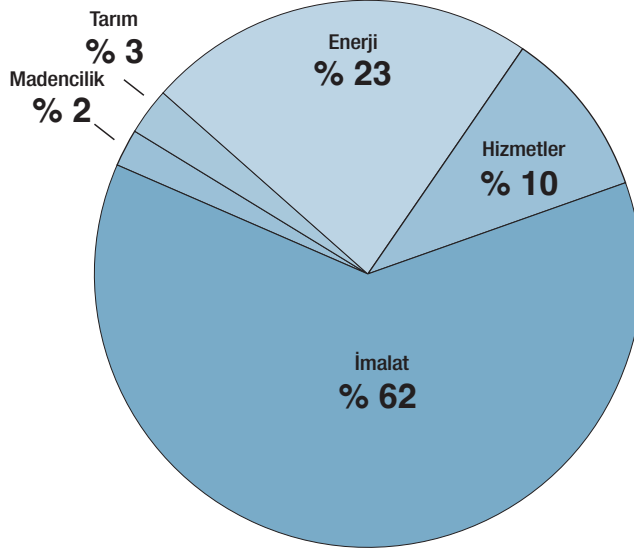
2023 Q1 TARIM			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	0	0	0
Yerli Sermaye	109	3.093	1.809
Toplam	109	3.093	1.809

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

**2022
Q1**

**2023
Q1**

- ❑ 2022 ve 2023 yıllarının 1. çeyrek dönemlerinde tüm parametreler bazında (belge adedi, sabit yatırım tutarı, istihdam) en çok yatırım teşviki alan sektör İmalat Sanayii'dir.
- ❑ 2023 yılı 1. çeyreğinde İmalat Sanayii için düzenlenen teşvik belgesi adedi 2022 yılı 1. çeyreğine göre %48 artarak 2.526 adet olmuştur. Aynı dönemde imalat sanayii için düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin tüm sektörler içindeki oranı %62 olup, 2022 yılı 1. çeyreğine göre %13 azalmıştır.
- ❑ 2022 ve 2023 yıllarının 1. çeyrek döneminde belge adedi bazında en az yatırım teşviki alan sektör Madenciliktir. 2022 ve 2023 yılları 1. çeyrek dönemlerini karşılaştırdığımızda Madencilik sektörünün payı %1 azalırken, Enerji sektörünün payı %9'dan %23'e çıkmıştır.
- ❑ 2022 yılı 1. çeyrek döneminde payı %10 olan Hizmetler sektörü ve payı %3 olan Tarım sektörü, 2023 yılında da aynı kalmıştır.

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ- İMALAT SANAYİİ – ALT KIRILIM

2023 Q1 ANA METAL SANAYİİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	1	12.446.060	5
Yerli Sermaye	53	9.714.891.872	1.733
Toplam	54	9.727.337.932	1.738

2023 Q1 ELEKTRİKİ TEÇHİZAT VE ELEKTRONİK ÜRÜNLER SANAYİİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	3	119.502.693	37
Yerli Sermaye	129	9.388.617.056	3.461
Toplam	132	9.508.119.749	3.498

2023 Q1 GIDA ÜRÜNLERİ SANAYİİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	7	209.626.898	112
Yerli Sermaye	248	8.593.794.050	5.547
Toplam	255	8.803.420.948	5.659

2023 Q1 GİYİM EŞYALARI SANAYİİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	0	0	0
Yerli Sermaye	199	2.006.064.641	21.914
Toplam	199	2.006.064.641	21.914

2023 Q1 KARA, DENİZ TAŞITLARI VE YAN SANAYİİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	6	1.074.734.568	180
Yerli Sermaye	135	23.487.360.198	7.288
Toplam	141	24.562.094.766	7.468

2023 Q1 KİMYASAL ÜRÜNLER, PLASTİK VE KAÜÇÜK ÜRÜNLERİ SANAYİİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	23	956.538.263	399
Yerli Sermaye	362	16.671.238.744	6.092
Toplam	385	17.627.777.007	6.491

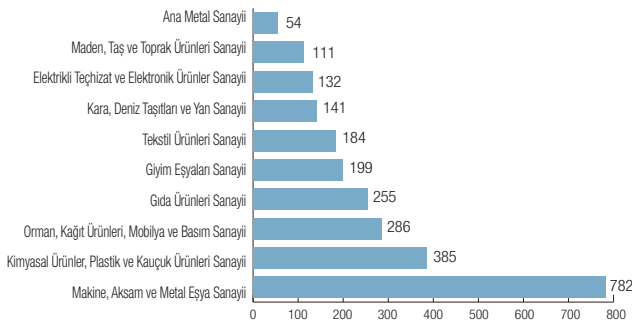
2023 Q1 MADEN, TAŞ VE TOPRAK ÜRÜNLERİ SANAYİİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	2	52.652.296	25
Yerli Sermaye	109	8.424.721.094	2.203
Toplam	111	8.477.373.390	2.228

2023 Q1 MAKİNE, AKSAM VE METAL EŞYA SANAYİİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	25	1.774.311.729	712
Yerli Sermaye	757	21.264.575.443	11.517
Toplam	782	23.038.887.172	12.229

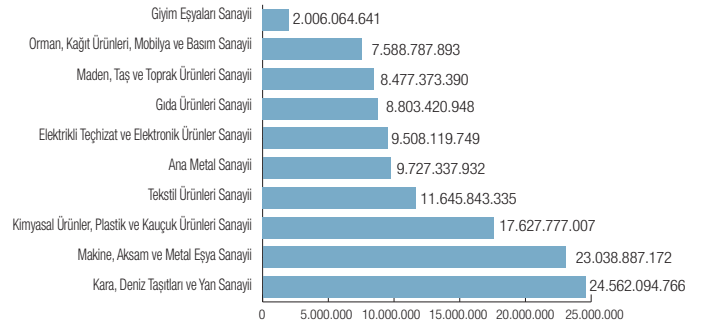
2023 Q1 ORMAN, KAĞIT ÜRÜNLERİ, MOBİLYA VE BASIM SANAYİİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	8	218.854.118	68
Yerli Sermaye	278	7.369.933.775	4.457
Toplam	286	7.588.787.893	4.525

2023 Q1 TEKSTİL ÜRÜNLERİ SANAYİİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	4	1.685.975.751	40
Yerli Sermaye	180	9.959.867.584	5.088
Toplam	184	11.645.843.335	5.128

2023 Q1 Yatırım Teşvik Belge Adedine Göre İmalat Sektörü Alt Kırımlar

2023 Q1 Yatırım Tutarlarına Göre İmalat Sektörü Alt Kırımlar

- İmalat Sanayii'nin alt kırılımlarını incelediğimizde en çok Makine, Aksam ve Metal Eşya Sanayii 'ne yatırım teşvik belgesi verilirken en fazla yatırım teşvik tutarını Kara, Deniz Taşıtları ve Yan Sanayii almıştır.
- En az yatırım teşvik belgesi alan imalat alt sektörü ise; Ana Metal Sanayii olurken en az yatırım teşvik tutarını alan sektör Giyim Eşyaları Sanayii'dir.
- 2023 Yılı 1.çeyreğinde en çok istihdam yaratan sektör Giyim Eşyaları Sanayii olmuştur.

TÜRKİYE’DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ İMALAT SANAYİİ – BÖLGESEL DAĞILIM

2022 Q1 1.Bölge- İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	30	2.191	664
Yerli Sermaye	726	31.305	14.543
Toplam	756	33.496	15.207

2023 Q1 1.Bölge- İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	46	2.429	947
Yerli Sermaye	1.224	57.494	22.136
Toplam	1.270	59.922	23.083

2022 Q1 2.Bölge- İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	12	710	320
Yerli Sermaye	249	14.542	7.100
Toplam	261	15.252	7.420

2023 Q1 2.Bölge- İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	14	512	190
Yerli Sermaye	421	34.204	12.465
Toplam	435	34.716	12.655

2022 Q1 3.Bölge- İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	13	270	217
Yerli Sermaye	199	11.008	5.408
Toplam	212	11.278	5.625

2023 Q1 3.Bölge- İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	9	223	150
Yerli Sermaye	250	10.087	5.252
Toplam	259	10.310	5.402

2022 Q1 4.Bölge- İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	4	91	90
Yerli Sermaye	107	5.366	4.943
Toplam	111	5.456	5.033

2023 Q1 4.Bölge- İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	3	1.010	136
Yerli Sermaye	141	5.316	4.176
Toplam	144	6.326	4.312

2022 Q1 5.Bölge- İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	3	54	20
Yerli Sermaye	138	7.597	7.119
Toplam	141	7.651	7.139

2023 Q1 5.Bölge- İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	6	1.901	130
Yerli Sermaye	127	9.973	6.993
Toplam	133	11.874	7.123

2022 Q1 6.Bölge- İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	4	127	85
Yerli Sermaye	216	6.054	17.204
Toplam	220	6.182	17.289

2023 Q1 6.Bölge- İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	1	167	25
Yerli Sermaye	284	3.126	18.216
Toplam	285	3.293	18.241

2022 ve 2023 yılları 1. çeyrek dönemlerinde en fazla yatırım teşvik belgesi imalat sanayi sektörüne verilmiştir.

Verilen teşvik belgelerine baktığımızda 2022 yılı 1.çeyreğinde 1.701 adet İmalat sektörüne yatırım teşvik belgesi verilirken, 2023 yılı 1. çeyreğinde ise 2.526 adet yatırım teşvik belgesi verilmiştir.

2022 ve 2023 yılları 1. çeyrek dönemlerini karşılaştırdığımızda imalat sanayine verilen yatırım teşvik belge adedi 2023 yılı 1. çeyreğinde %48 artmıştır.

2023 yılı 1. çeyreğinde 1.bölgeye verilen yatırım teşvik tutarı diğer bölgelerle karşılaştırıldığında en fazla tutarı almıştır. En az yatırım tutarını ise 6. bölge almıştır.

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

Türkiye’de Verilen Yatırım Teşvik Belgeleri En Fazla Teşvik Alan Bölge’deki İller (1. Bölge)

2023 Q1 ANKARA		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	56	682
Hizmetler	19	869
İmalat	205	7.333
Madencilik	3	21
Tarım	2	51
Genel	285	8.956

2023 Q1 ANTALYA		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	30	362
Hizmetler	48	4.823
İmalat	42	2.191
Madencilik	1	5
Tarım	21	448
Genel	142	7.830

2023 Q1 BURSA		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	65	670
Hizmetler	13	526
İmalat	201	7.056
Madencilik	0	0
Tarım	1	18
Genel	280	8.269

2023 Q1 ESKİŞEHİR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	24	363
Hizmetler	5	245
İmalat	43	1.394
Madencilik	2	115
Tarım	2	60
Genel	76	2.178

2023 Q1 İSTANBUL		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	26	1.699
Hizmetler	44	2.905
İmalat	378	15.537
Madencilik	0	0
Tarım	0	0
Genel	448	20.141

2023 Q1 İZMİR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	67	991
Hizmetler	23	1.129
İmalat	186	8.062
Madencilik	4	1.689
Tarım	3	111
Genel	283	11.981

2023 Q1 KOCAELİ		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	22	389
Hizmetler	14	871
İmalat	151	8.694
Madencilik	1	9
Tarım	1	12
Genel	189	9.975

2023 Q1 MUĞLA		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	6	41
Hizmetler	16	1.386
İmalat	6	72
Madencilik	4	393
Tarım	1	38
Genel	33	1.931

2023 Q1 TEKİRDAĞ		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	17	360
Hizmetler	2	95
İmalat	58	9.583
Madencilik	1	99
Tarım	1	4
Genel	79	10.140

1.BÖLGEDEKİ İLLERİN PAYLARI

- ☐ İstanbul %25
- ☐ Antalya %8
- ☐ Ankara %16
- ☐ Tekirdağ %4
- ☐ İzmir %16
- ☐ Eskişehir %4
- ☐ Bursa %15
- ☐ Muğla %2
- ☐ Kocaeli %10

*1.Bölgeye 1.815 adet yatırım teşvik belgesi verilmiştir.

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

2023 yılı 1. çeyreğinde en fazla teşvik alan sektör İmalat sanayi olup, payı %62'tir.

Verilen teşvik belgelerinde 2023 yılı 1. çeyreğinde 1.Bölgede genel olarak Madencilik ve Tarım sektörlerine daha az talep olmuştur.

2023 yılı 1. çeyreğinde en çok yatırım teşvik belgesini İstanbul, İzmir ve Ankara illeri almıştır.

1.Bölgenin il bazında dağılımına baktığımızda en az teşvik alan iller Eskişehir ve Muğla'dır.

2023 yılı 1. çeyreğinde Enerji yatırımlarının payı 1. bölgeye verilen toplam belge içerisinde %17'dir.

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

TÜRKİYE’DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ YATIRIM TUTARINA GÖRE İLK 10 İL

2023 Q1 İSTANBUL		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	26	1.699
Hizmetler	44	2.905
İmalat	378	15.537
Madencilik	0	0
Tarım	0	0
Genel	448	20.141

2023 Q1 İZMİR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	67	991
Hizmetler	23	1.129
İmalat	186	8.062
Madencilik	4	1.689
Tarım	3	111
Genel	283	11.981

2023 Q1 KOCAELİ		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	22	389
Hizmetler	14	871
İmalat	151	8.694
Madencilik	1	9
Tarım	1	12
Genel	189	9.975

2023 Q1 ANKARA		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	56	682
Hizmetler	19	869
İmalat	205	7.333
Madencilik	3	21
Tarım	2	51
Genel	285	8.956

2023 Q1 BURSA		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	65	670
Hizmetler	13	526
İmalat	201	7.056
Madencilik	0	0
Tarım	1	18
Genel	280	8.269

2023 Q1 ANTALYA		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	30	362
Hizmetler	48	4.823
İmalat	42	2.191
Madencilik	1	5
Tarım	21	448
Genel	142	7.830

2023 Q1 KONYA		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	30	1.540
Hizmetler	10	298
İmalat	134	2.023
Madencilik	3	50
Tarım	3	238
Genel	180	4.148

2023 Q1 GAZİANTEP		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	46	654
Hizmetler	2	305
İmalat	69	2.257
Madencilik	0	0
Tarım	0	0
Genel	117	3.217

2023 Q1 ŞANLIURFA		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	14	444
Hizmetler	15	822
İmalat	59	702
Madencilik	1	84
Tarım	1	55
Genel	90	2.107

2023 Q1 DİYARBAKIR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	19	388
Hizmetler	15	252
İmalat	59	893
Madencilik	1	68
Tarım	0	0
Genel	94	1.601

İlk 10 ilin Toplam Yatırım Teşvik Tutarı İçerisindeki Payları

- İstanbul %26
- İzmir %15
- Kocaeli %13
- Ankara %11
- Bursa %11
- Antalya %10
- Konya %5
- Gaziantep %4
- Şanlıurfa %3
- Diyarbakır %2

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

2023 yılı 1. çeyreğinde toplamda verilen yatırım teşvikinin tutarı 221 milyar TL'dir. İlk 10 ile verilen yatırım teşvikinin tutarı ise 78.2 milyar TL'dir.

2023 yılı 1. çeyreğinde en az yatırım teşvik belgesi Tarım ve Madencilik sektörlerine verilmiştir.

2023 yılı 1. çeyreğinde verilen yatırım teşvik belgelerinde en fazla yatırım teşvik tutarı alan İmalat Sanayiidir.

Bu dönemde en fazla yatırım teşvik tutarı İstanbul'a verilmiş olup, teşvikin tutarı 20.1 milyar TL'dir

Ağrı, Ardahan, Hakkari, Bozcada, Gökçeada illeri bu dönemde en az yatırım teşvik belgesi alan illerdir.

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ

*İl bazında 200 milyon TL ve
üzeri yatırımlar*

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ

2023 Q1 - 200 MİLYON TL VE ÜZERİ YATIRIMLAR

Firmanın Adı	Yatırımın Yeri	Yatırımın Sektörü	Yatırım Tutarı (TL)
POVERPLAST PLASTİK OTOMOTİV DIŞ TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	İMALAT	201.635.884
ATEŞ ÇELİK İNŞAAT TAAHHÜT PROJE MÜHENDİSLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	İMALAT	204.000.000
AL-KOR MAKİNA KALIP SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	İMALAT	204.198.840
ÖZYER TURİZM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ANTALYA	HİZMETLER	205.000.000
UZMAR GEMİ İNŞA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	İMALAT	207.265.291
UZMAR GEMİ İNŞA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	İMALAT	207.265.291
MITAŞ CIVATA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ANKARA	İMALAT	207.342.000
GERA MAKİNA - KALIP - METAL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BURSA	İMALAT	207.910.894
GÜROK TURİZM VE MADENCİLİK ANONİM ŞİRKETİ	ANTALYA	HİZMETLER	208.000.000
MARMOPOL MARBLE ENERJİ SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BURDUR	MADENCİLİK	210.910.142
GÖKDEREPAK SAĞLIK TURİZM İNŞAAT YATIRIM SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	HİZMETLER	211.553.000
ÖZLER KALIP VE İSKELE SİSTEMLERİ ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	İMALAT	211.744.529
IMG İZOLELİ İLETKEN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	TEKİRDAĞ	İMALAT	212.065.845
KURTSAN OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KONYA	İMALAT	213.000.000
MYRAN TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	KIRŞEHİR	İMALAT	213.406.597
DİTAŞ DOĞAN YEDEK PARÇA İMALAT VE TEKNİK ANONİM ŞİRKETİ	NİĞDE	İMALAT	214.395.165
BOZTEKS İPLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BİLECİK	İMALAT	214.980.012
ERMED TIP MEDİKAL TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	İMALAT	220.317.500
GÜRBÜZ ORMAN ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BOLU	İMALAT	220.732.396
PATİR GAYRİMENKUL İNŞAAT OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	ANTALYA	TARIM	221.204.200
YELKOVAN TEKSTİL SANAYİ VE DIŞ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	NİĞDE	İMALAT	222.416.198
ASİL BOYAMA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	ANKARA	İMALAT	224.374.296
MALHOTRA KABLO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KÜTAHYA	İMALAT	224.501.792
TANER KURUMSAL TEMİZLİK EKİPMANLARI PLASTİK VE İNŞAAT SANAYİ TİC ANONİM ŞİRKETİ	KILIS	İMALAT	227.120.034
KSE MAKİNE İMALAT SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ANKARA	İMALAT	227.387.209
KLEMSAN ELEKTRİK ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	İMALAT	227.709.463
ÖZALTIN TARIM İŞLETMELERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	AYDIN	TARIM	229.490.000
BR DİZAYN MOBİLYA İNŞAAT VE ISITMA VE SOĞUTMA SİSTEMLERİ ANONİM ŞİRKETİ	ESKİŞEHİR	İMALAT	230.371.333
MUTİ GIDA SANAYİ PAZARLAMA VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BURSA	İMALAT	230.702.247
HUPLA GIDA ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	ÇANKIRI	İMALAT	230.965.947
KALSEDON TURİZM OTELCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BURSA	HİZMETLER	231.604.300
KARAMAN İL. ÖZEL İDARESİ	KARAMAN	HİZMETLER	232.684.797
BETA GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ADANA	İMALAT	233.751.756
BAZALTO MADENCİLİK TARIM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	AFYONKARA-HISAR	MADENCİLİK	234.100.000
ADIN OTO DONANIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BALIKESİR	İMALAT	237.213.098
İPEK MOBİLYA İMALAT İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KAYSERİ	İMALAT	238.805.442
ADOPEN PLASTİK VE İNŞAAT SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	ANTALYA	İMALAT	243.445.759
ELBİR OTO YEDEK PARÇA İMALAT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	İMALAT	244.797.741
DOĞA GALVANİZ METAL MAKİNE İNŞAAT NAKLİYE SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	DİYARBAKIR	İMALAT	248.698.907
YAĞIZ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	YOZGAT	İMALAT	261.584.708
SÜLEYMAN YILDIZ TURİZM TAŞIMACILIK EMLAK İNŞAAT TAAHHÜT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ANTALYA	HİZMETLER	261.899.200
ÖZYER TURİZM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	MUĞLA	HİZMETLER	271.104.743
BALLI METAL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BURSA	İMALAT	284.169.351
SINIRLI SORUMLU ANTALYA PAMUK VE NARENCİYE TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ	ANTALYA	İMALAT	285.672.000
SOLİ GLOBAL İNŞAAT TURİZM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ANKARA	HİZMETLER	287.011.744
BC ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ ANONİM ŞİRKETİ VE ŞAM YAPI ANONİM ŞİRKETİ İŞ ORTAKLIĞI	İSTANBUL	HİZMETLER	290.216.293
OKUYUCULAR KOZMETİK İNŞAAT TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	İMALAT	291.341.850
EFBİ TURİZM ANONİM ŞİRKETİ	ANTALYA	HİZMETLER	296.424.844
ATA RAIL TAŞIMACILIK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	GAZİANTEP	HİZMETLER	299.270.000
ETİYA BİLGİ TEKNOLOJİLERİ YAZILIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	HİZMETLER	300.000.000
YÜCEL BORU VE PROFİL ENDÜSTRİSİ ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	İMALAT	300.000.000
WAT MOBİLİTE ÇÖZÜMLERİ TEKNOLOJİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	MUHTELİF İLLER	HİZMETLER	301.081.941
GÜMRÜK VE TURİZM İŞLETMELERİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	AĞRI	HİZMETLER	307.000.000
MEGA GLOBAL ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ	TEKİRDAĞ	İMALAT	308.387.163
AKSA AKRİLİK KİMYA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	İMALAT	311.448.117
ŞAHİNLER SUNİ DERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	İMALAT	326.962.526

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ

Firmanın Adı	Yatırımın Yeri	Yatırımın Sektörü	Yatırım Tutarı (TL)
AYDIN ÜNLÜER TURİZM GIDA TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	ANTALYA	HİZMETLER	328.678.159
BAĞLAR ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	KONYA	ENERJİ	336.731.949
GÖK YAPI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	SİVAS	İMALAT	337.085.694
YİLSOLAR GÜNEŞ TEKNOLOJİLERİ ÜRETİM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	İMALAT	372.415.858
KÜÇÜKÇALIK TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	SAKARYA	İMALAT	385.000.000
AHŞAP ÜRÜN SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	İMALAT	385.000.000
NEVPA OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BURSA	İMALAT	388.804.500
ARMSAN SİLAH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	İMALAT	390.444.832
ENERJİSA ENERJİ ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	AYDIN	ENERJİ	394.174.465
FREŞA İÇECEK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	GİRESUN	İMALAT	395.680.630
CS WIND TURKEY KULE İMALATI ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	İMALAT	396.114.297
ARMİN ELEKTRİK İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KIRIKKALE	İMALAT	396.647.335
KİNG TURİZM OTEL İŞLETMELİĞİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ANTALYA	HİZMETLER	400.248.606
NUVİTA İLAÇ VE KİMYA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	İMALAT	401.083.434
KOLTUR SEYAHAT ACENTALİĞİ TURİZM TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ÇANAKKALE	HİZMETLER	403.487.400
MUSTAFA OKAN OĞULLARI GEMİCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	İMALAT	409.915.444
MİKROKAL MADEN ANONİM ŞİRKETİ	NİĞDE	MADENCİLİK	411.019.316
PREDO SAĞLIK ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	GAZİANTEP	İMALAT	421.246.000
MİKROKAL MADEN ANONİM ŞİRKETİ	NİĞDE	İMALAT	431.916.592
İSPAK ESNEK AMBALAJ SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	İMALAT	439.766.137
KAMEROĞLU İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	İSTANBUL	HİZMETLER	440.000.000
ÇORUM İL ÖZEL İDARESİ	ÇORUM	HİZMETLER	442.587.000
A.K.P. OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BURSA	İMALAT	449.501.615
ÇAMSAN ORDU AĞAÇ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ORDU	İMALAT	453.371.666
TURKUVAZ KABLO TAAHHÜT TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	İMALAT	462.205.087
DİNAPLAST PETROKİMYA TEKSTİL GIDA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ANKARA	İMALAT	494.508.068
MAYESSE TURİZM YAPI ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	HİZMETLER	495.000.000
NİZİPLİOĞLU OTELCİLİK ANONİM ŞİRKETİ	NEVŞEHİR	HİZMETLER	522.000.000
MUTLU AKÜ VE MALZEMELERİ SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	İMALAT	530.393.926
ARKAS LOJİSTİK ANONİM ŞİRKETİ	MUHTELİF İLLER	HİZMETLER	533.998.213
REAP BATARYA TEKNOLOJİLERİ ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	İMALAT	538.547.351
MENEKŞE YENİLENEBİLİR ENERJİ VE ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	YOZGAT	ENERJİ	544.481.690
EMBA ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	ADANA	ENERJİ	565.000.000
BIOTREND ÇEVRE VE ENERJİ YATIRIMLARI ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	İMALAT	579.433.281
ENKA HİJYEN ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	GAZİANTEP	İMALAT	584.705.418
SANKO ENERJİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KARAMAN	ENERJİ	617.120.150
SAMSUN MEDİKAL GRUP ÖZEL SAĞLIK HİZMETLERİ ANONİM ŞİRKETİ	ADANA	HİZMETLER	645.382.950
SAMSUN MEDİKAL GRUP ÖZEL SAĞLIK HİZMETLERİ ANONİM ŞİRKETİ	ADANA	HİZMETLER	645.462.950
ATA SİLAH SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	İMALAT	651.530.012
LYKİA TURİZM YATIRIMLARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	MUĞLA	HİZMETLER	657.000.000
SKY MADEN ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	NİĞDE	İMALAT	683.246.600
SİSTAŞ ÇELİK DÖVME SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	İMALAT	687.521.340
KUMTEL DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI PLASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KAYSERİ	İMALAT	694.259.126
TERSAN TERSANECİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	İMALAT	698.251.114
TERSAN TERSANECİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	İMALAT	698.251.114
DEFAŞ MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	MANİSA	MADENCİLİK	711.030.883
İLHAN TAAHHÜT İNŞAAT ELEKTRİK TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	ŞANLIURFA	HİZMETLER	714.500.000
KAMER MARİNE DENİZCİLİK İÇ VE DIŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	YALOVA	İMALAT	748.571.750
ASELSAN ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ANKARA	İMALAT	757.329.969
CEMRE TERSANESİ GEMİ İNŞAA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	İMALAT	764.957.624
C.E.S. İLERİ KOMPOZİT VE SAVUNMA TEKNOLOJİLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ANKARA	İMALAT	770.263.440
CEMRE TERSANESİ GEMİ İNŞAA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	İMALAT	775.967.593
GÜLÇEK TEKSTİL BOYA APRE ÖRME İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KIRKLARELİ	İMALAT	780.577.652
SELDUR ELEKTRİK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	İMALAT	786.885.247
NORM CIVATA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	İMALAT	795.894.435
ROBO OTOMASYON MÜHENDİSLİK ELEKTRİK MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	İMALAT	814.124.780
MİCHA GALVANİZLİ ÇELİK KONSTRÜKSİYON SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	İMALAT	814.727.641

TÜRKİYE’DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ

Firmanın Adı	Yatırımın Yeri	Yatırımın Sektörü	Yatırım Tutarı (TL)
AFT OTELCİLİK TURİZM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ANTALYA	HİZMETLER	817.000.000
CW ENERJİ MÜHENDİSLİK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	ANTALYA	İMALAT	879.239.817
ETİ ALÜMİNYUM ANONİM ŞİRKET	KONYA	ENERJİ	881.757.744
SARAY DÖKÜM VE MADENİ AKSAM SANAYİ TURİZM ANONİM ŞİRKETİ	TEKİRDAĞ	İMALAT	883.572.116
DICLE KÖK ENERJİ YATIRIM ANONİM ŞİRKETİ	MUHTELİF İLLER	HİZMETLER	920.000.000
BRİSA BRIDGESTONE SABANCI LASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	AKSARAY	İMALAT	934.558.927
OĞUZ OLUKLU MUKAVVA VE AMBALAJ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	İMALAT	1.000.516.194
EUROPEN ENDÜSTRİ İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KÜTAHYA	İMALAT	1.035.366.661
SKY MADEN ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	NİĞDE	İMALAT	1.056.632.901
MODAVİZYON TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ELAZIĞ	İMALAT	1.070.568.843
YAVUZ ALÜMİNYUM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	TEKİRDAĞ	İMALAT	1.074.226.170
KÇS KAHRAMANMARAŞ ÇİMENTO BETON SANAYİ VE MADENCİLİK İŞLETMELERİ ANONİM ŞİRKETİ	KAHRAMAN-MARAŞ	İMALAT	1.113.165.992
ÖZDİLEK EV TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BURSA	İMALAT	1.118.473.556
TERSAN TERSANECİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	İMALAT	1.149.589.136
CEMRE TERSANESİ GEMİ İNŞAA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	İMALAT	1.150.154.517
CEMRE TERSANESİ GEMİ İNŞAA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	İMALAT	1.160.912.194
TUR-KON KONTEYNER TAŞIMACILIK VE DENİZCİLİK ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	İMALAT	1.168.132.104
TUR-KON KONTEYNER TAŞIMACILIK VE DENİZCİLİK ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	İMALAT	1.168.974.604
TUR-KON KONTEYNER TAŞIMACILIK VE DENİZCİLİK ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	İMALAT	1.168.974.604
TUR-KON KONTEYNER TAŞIMACILIK VE DENİZCİLİK ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	İMALAT	1.169.031.154
DEMS SAVUNMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KIRIKKALE	İMALAT	1.264.743.487
GELGİT YENİLENEBİLİR ENERJİ VE ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	ENERJİ	1.271.875.600
KC İPLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	DENİZLİ	İMALAT	1.390.000.000
ERKAL ULUSLARARASI NAKLİYAT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	İMALAT	1.476.611.431
GREENECO ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	DENİZLİ	ENERJİ	1.629.423.285
TÜPRAG METAL MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	MADENCİLİK	1.637.614.244
OGUANG TURKEY TEKSTİL LİMİTED ŞİRKETİ	NİĞDE	İMALAT	1.638.369.891
TUKAŞ GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	NİĞDE	İMALAT	1.728.198.795
ENERJİSA ENERJİ ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	AYDIN	ENERJİ	1.840.327.842
DÜZCE CAM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BİLECİK	İMALAT	1.955.009.806
SMART GES ENERJİ ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	NİĞDE	ENERJİ	1.994.972.280
ASAŞ ALÜMİNYUM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	SAKARYA	İMALAT	3.621.986.809
CEYHAN TERMINAL HİZMETLERİ ANONİM ŞİRKETİ	ADANA	HİZMETLER	4.309.999.985
BIEM İLAÇ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	TEKİRDAĞ	İMALAT	4.618.499.430
ASAŞ ALÜMİNYUM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	SAKARYA	İMALAT	5.653.047.074
FIRAT ELEKTRİK DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	MUHTELİF İLLER	HİZMETLER	6.603.602.770
TT MOBİL İLETİŞİM HİZMETLERİ ANONİM ŞİRKETİ	MUHTELİF İLLER	HİZMETLER	7.102.000.000
BOTAS TRADING IC MERKEZİ JERSEY ANKARA MERKEZ ŞUBESİ	MUHTELİF İLLER	HİZMETLER	8.104.625.452
ÇORUH ELEKTRİK DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	MUHTELİF İLLER	ENERJİ	9.622.566.010

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ

2023 YILI 1. ÇEYREK İMALAT SEKTÖRÜ - EN FAZLA TEŞVİK TUTARI ALAN İLK 50 FİRMA

Firmanın Adı	Yatırımın Yeri	Yatırım Tutarı (TL)
ASAŞ ALÜMİNYUM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	SAKARYA	5.653.047.074
BİEM İLAÇ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	TEKİRDAĞ	4.618.499.430
ASAŞ ALÜMİNYUM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	SAKARYA	3.621.986.809
DÜZCE CAM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BİLECİK	1.955.009.806
TUKAŞ GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	NİĞDE	1.728.198.795
OGUANG TURKEY TEKSTİL LİMİTED ŞİRKETİ	NİĞDE	1.638.369.891
ERKAL ULUSLARARASI NAKLİYAT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	1.476.611.431
KC İPLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	DENİZLİ	1.390.000.000
DEMS SAVUNMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KIRIKKALE	1.264.743.487
TUR-KON KONTEYNER TAŞIMACILIK VE DENİZCİLİK ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	1.169.031.154
TUR-KON KONTEYNER TAŞIMACILIK VE DENİZCİLİK ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	1.168.974.604
TUR-KON KONTEYNER TAŞIMACILIK VE DENİZCİLİK ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	1.168.974.604
TUR-KON KONTEYNER TAŞIMACILIK VE DENİZCİLİK ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	1.168.132.104
CEMRE TERSANESİ GEMİ İNŞAA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	1.160.912.194
CEMRE TERSANESİ GEMİ İNŞAA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	1.150.154.517
TERSAN TERSANECİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	1.149.589.136
ÖZDİLEK EV TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BURSA	1.118.473.556
KÇS KAHRAMANMARAŞ ÇİMENTO BETON SANAYİ VE MADENCİLİK İŞLETMELERİ ANONİM ŞİRKETİ	KAHRAMANMARAŞ	1.113.165.992
YAVUZ ALÜMİNYUM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	TEKİRDAĞ	1.074.226.170
MODAVİZYON TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ELAZIĞ	1.070.568.843
SKY MADEN ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	NİĞDE	1.056.632.901
EUROPEN ENDÜSTRİ İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KÜTAHYA	1.035.366.661
OĞUZ OLUKLU MUKAVVA VE AMBALAJ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	1.000.516.194
BRİSA BRIDGESTONE SABANCI LASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	AKSARAY	934.558.927
SARAY DÖKÜM VE MADENİ AKSAM SANAYİ TURİZM ANONİM ŞİRKETİ	TEKİRDAĞ	883.572.116
CW ENERJİ MÜHENDİSLİK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	ANTALYA	879.239.817
MİCHA GALVANİZLİ ÇELİK KONSTRÜKSİYON SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	814.727.641
ROBO OTOMASYON MÜHENDİSLİK ELEKTRİK MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	814.124.780
NORM CİVATA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	795.894.435
SELDUR ELEKTRİK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	786.885.247
GÜLÇEK TEKSTİL BOYA APRE ÖRME İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KIRKLARELİ	780.577.652
CEMRE TERSANESİ GEMİ İNŞAA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	775.967.593
C.E.S. İLERİ KOMPOZİT VE SAVUNMA TEKNOLOJİLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ANKARA	770.263.440
CEMRE TERSANESİ GEMİ İNŞAA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	764.957.624
ASELSAN ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ANKARA	757.329.969
KAMER MARINE DENİZCİLİK İÇ VE DIŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	YALOVA	748.571.750
TERSAN TERSANECİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	698.251.114
TERSAN TERSANECİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	698.251.114
KUMTEL DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI PLASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KAYSERİ	694.259.126
SİSTAŞ ÇELİK DÖVME SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	687.521.340
SKY MADEN ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	NİĞDE	683.246.600
ATA SİLAH SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	651.530.012
ENKA HİJYEN ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	GAZİANTEP	584.705.418
BİOTREND ÇEVRE VE ENERJİ YATIRIMLARI ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	579.433.281
REAP BATARYA TEKNOLOJİLERİ ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	538.547.351
MUTLU AKÜ VE MALZEMELERİ SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	530.393.926
DİNAPLAST PETROKİMYA TEKSTİL GIDA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ANKARA	494.508.068
TURKUVAZ KABLO TAHHÜT TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	462.205.087
ÇAMSAN ORDU AĞAÇ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ORDU	453.371.666
A.K.P. OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BURSA	449.501.615

IV

YATIRIM TEŞVİKİNE YÖNELİK YENİLİKLER

*Bültenin bu bölümünde
yatırım teşvikine yönelik
güncel gelişme ve uygulamalar
paylaşılmaktadır.*

**10 Mart 2023 tarih ve 32128 sayılı Resmi Gazete’de
yayımlanan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında
Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar çerçevesinde
yapılan düzenlemelerin özeti aşağıda sunulmaktadır:**

Depremde hasar önleyici sistem yatırımları, yatırımlarda devlet yardımları hakkında karar kapsamına alındı. Buna göre; vulkanize edilmiş kauçuktan taşıyıcı kolonlar ve transmisyon kolonları üretimine yönelik yatırımlar (depremde hasar önleyici sismik izolasyon cihazı, epoksi kaplı öngerme halatı vb.) öncelikli yatırım konuları arasına dahil edildi.

Bu yükümlülüğün ödeme tarihlerinden sonra yerine getirilmesi durumunda ise yükümlülüğün vadesinde yerine getirildiği kabul edilerek destek ödemesi yapılacaktır. Kullanılan kredinin bakiye kısmının tahsil ve tasfiyesi için kullanılacak yeniden finansman kredisi ilave bir kredi olarak değerlendirilmeyecektir.

Deprem Bölgesinde Yatırım Teşvik Belgelerinin süresi 3 yıl uzatıldı. Buna göre; 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremlerden etkilenen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illeri ile Sivas’ın Gürün ilçesindeki yatırımlar için düzenlenen yatırım teşvik belgeleri herhangi bir talep alınmaksızın 3 yıl uzatılmış sayılacaktır.

Kararda yapılan diğer bir düzenlemeyle, elektrik enerjisi üretimine yönelik yatırımlara, yatırımlarda devlet yardımları hakkında karar kapsamında yer tahsisinin yapılmayacağına hükmedildi.

Söz konusu teşvik belgeleri kapsamında 31 Aralık 2024 tarihine kadar başvuru yapılması halinde; yatırım finansmanı için kullanılan kredilere ve finansal kiralama borçlanmalarına ilişkin geri ödeme yükümlülüklerinin Mart 2023 dönemi vadesinden Mart 2025 dönemi vadesine kadar yerine getirilmemesi durumunda geri ödeme yükümlülüğünün yerine getirilmediği yönünde işlem tesis edilmeyecektir.

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen lisanssız güneş ve rüzgar enerjisinden elektrik enerjisi üretimine yönelik yatırımların tamamlama vizesi Yeminli Mali Müşavir raporu ile yapılabilecektir.

Derinin tabaklanması ve işlenmesine yönelik yatırımlar Manisa, Kütahya, Afyonkarahisar, Kırşehir ve Sivas illerinde bölgesel desteklerden yararlanmak üzere Karara eklendi.

12 Mart 2023 tarih ve 32130 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Olağanüstü Hal Kapsamında Bölgesel Kalkınma ile Yatırım Teşviklerine İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çerçevesinde yapılan düzenlemeye göre:

6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler dolayısıyla genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde yapılmakta olan yatırımlar için genel teşvik uygulamaları kapsamında düzenlenen ve 6 Şubat itibarıyla yatırım süresi biten ve tamamlama vizesi yapılmamış yatırım teşvik belgeleri, talep alınmaksızın, yatırım süresi devam eden yatırım teşvik belgeleri ise 3 ay içinde talep edilmesi halinde, yatırım teşvik belgesindeki kayıt ve şartlar aranmaksızın mevcut haliyle tamamlanmış sayılacak.

Aynı düzenlemeye göre söz konusu afet bölgesinde yapılmakta olan yatırımlar için bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik teşvik uygulamalarına istinaden düzenlenen ve 6 Şubat itibarıyla tamamlama vizesi yapılmamış yatırım teşvik belgeleri de 3 ay içinde talep edilmesi halinde, yatırım teşvik belgesinde kayıtlı desteklerin durdurulması ve yararlanılan desteklerin geri alınmaması suretiyle yatırım teşvik belgesindeki kayıt ve koşullar aranmaksızın, mevcut haliyle tamamlanmış olarak kabul edilecek.

5 Nisan 2023 tarih ve 32154 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar çerçevesinde yapılan düzenlemeye göre:

6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler dolayısıyla genel hayata etkili afet bölgesi kabul edilen ve karar ekinde yer alan ilçelerde gerçekleştirilecek asgari 1 milyon 500 bin TL tutarındaki yatırımlar, 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında sağlanan destek unsurlarından 6. bölge şartlarında, 6. bölgede uygulanan oran ve sürelerle yararlanacak. Ancak, bu madde kapsamında değerlendirilen yatırımlar için faiz veya kâr payı desteği sabit yatırım tutarının %10’unu aşmamak kaydıyla 30 milyon Türk Lirasını geçemeyecek.

Yukarıdaki şartları sağlayan; deprem nedeniyle hasar gören yatırımların yerine konulması amacıyla yapılacak yatırımlar, yatırım süresi devam eden ve tamamlama vizesi yapılmamış yatırım teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımlar da dahil olmak üzere yeni yatırımlar bu madde kapsamında değerlendirilecek.

Deprem nedeniyle hasar gören yatırımların yerine konulması amacıyla yapılacak yatırımlarda, sigorta primi işveren hissesi desteği ve sigorta primi desteği, yatırımın tamamlanmasını müteakip, 1/8/2022-31/1/2023 tarihleri arasında (mevsimsel özellik taşıyan yatırımlarda bir önceki yıla ait mevsimsel istihdam ortalamaları dikkate alınır) Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen aylık prim ve hizmet belgesinde bildirilen ortalama işçi sayısının;

- Depremlerle yıkılan veya hasar nedeniyle sonrasında yıkılmasına karar verilen tesislerde tamamı ilave istihdam,
- Ağır hasarlı tesislerde yüzde yirmi beşi mevcut istihdam, yüzde yetmiş beşi ilave istihdam,
- Orta hasarlı tesislerde yüzde ellisi mevcut istihdam, yüzde ellisi ilave istihdam,
- Az hasarlı tesislerde yüzde yetmiş beşi mevcut istihdam, yüzde yirmi beşi ilave istihdam,
- Hasarsız tesislerde yüzde doksanı mevcut istihdam, yüzde onu ilave istihdam, kabul edilerek uygulanacak.

Orta hasarlı, az hasarlı ve hasarsız tesislerde sigorta primi işveren hissesi desteği ve sigorta primi desteği toplamının sabit yatırım tutarına oranı %200’ü geçemeyecek.

20 Nisan 2023 tarih ve 32169 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar çerçevesinde yapılan düzenlemelerin özeti aşağıda sunulmaktadır:

Teknolojik ürün ve çözümlerin işletme süreçlerine entegre edilerek maliyet azaltımı, verimlilik ve kalite artışı, çalışan ve müşteri memnuniyeti gibi sonuçlar elde etmeyi amaçlayan Dijital Dönüşüm Destek Programı ile döngüsel ekonomi yaklaşımıyla uyumlu, doğal kaynakları koruyan, iklim ve sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlayan, kaynak verimli ve düşük karbonlu üretimi amaçlayan Yeşil Dönüşüm Destek Programı kapsamındaki yatırımlar öncelikli yatırım konuları arasına dahil edildi.

TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından desteklenen AR-GE projeleri neticesinde geliştirilen ya da "Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun" kapsamında AR-GE merkezlerinde yürütülen proje sonucunda geliştirildiği Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca görevlendirilen izleyici raporu veya varsa ilgili değerlendirme ve denetim komisyonu kararı ile belgelenen ürünlerin veya parçaların üretimine yönelik yatırımlar da öncelikli yatırım konuları arasına eklendi.

US-97 Kodu: 0112.0.10 olan tamamen yapay ışık ile fotosentez sağlanan ve üretimin yapıldığı katmanların toplam alanının asgari 1000 m2 olduğu kent tarımı kapsamında kontrollü dikey tarım/sera yatırımları, bulundukları bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanabileceklerdir.

V

EKONOMİYE GENEL BAKIŞ

*Bültenin bu bölümünde
2023 yılı 1. çeyrek
verilerinin değerlendirmesi
paylaşılmaktadır.*

Ferda Besli
Besfin CEO
İSO Danışmanı
ferda.besli@besfin.com

2023 yılının 1. Çeyreğinde yüksek enflasyon ve faiz oranları, düşük büyüme oranları, depremin ve seçimin ekonomi ve piyasalar üzerine etkisi konuşulurken, IMF'in Nisan ayında yayınladığı Global Ekonomik Durum Raporu'nda Türkiye büyüme tahminini aşağı yönlü revize etmesine karşılık PMI verilerinin yılın başından beri yukarı yönlü ivmelenmesi bu çeyreğin önemli noktalarından biri olmuştur.

Makro Veriler Euro'dan Yana Güçlü Olmaya Devam Edecek

Nisan 2023'te yayınlanan IMF'in Global Ekonomik Durum Raporunda Dünya Büyümesini revize ederek 2023 büyümesini %2.9'dan %2.7'ye indirdi ve 2024 büyümesini de %3.6 olarak öngördü. Buna karşılık mayıs ayı Dünya PMI endeksine baktığımızda 9 aydır 50'nin altında seyreden endeks mayıs ayında da 49.6 olarak gerçekleşmiştir.

Son dört aydır kesintisiz artan üretimde büyüme, Mayıs ayında son 11 ayın en yüksek hızına ulaştı. Ancak bölgeler arasında yüksek ayrışma gözlemlendi. Asya'nın güçlü performansı, Kuzey Amerika'daki yavaş büyümeyi ve Avrupa'daki daralmayı telafi etti.

Hammaddeye erişimin kolaylaşması, üretim artışının sürmesinde etkili oldu. Tedarikçilerin teslim süreleri belirgin şekilde kısaltmaya devam etti ve bu durum hem girdi maliyetlerinin hem de satış fiyatlarının yaklaşık üç yıldır ilk kez düşmesinde etkili oldu.

Faiz artışına daha erken başlayan ve hızlı bir şekilde faiz artıran FED 14 Haziran 2023 tarihinde yapılacak toplantıda ya faiz artışı uygulamayacak ya da 25 baz puan faiz artışı yapacak ve ABD'de politika faizi pik noktası olacak % 5,25- % 5,5'dan 2024 yılında düşmeye başlayacağı öngörülen faiz % 4-% 4.25 aralığında olacaktır.

ECB ise faiz artışına 17 Haziran 2023'te devam edecek görünüyor. Muhtemelen

2023 yılını % 3,75 ile % 4.00 aralığında bitirecekler. Aşağıda belirttiğimiz nedenlerden dolayı Euro güçlü olmaya devam edecek. Geçen yıl 0,95'i gören EUR/USD paritesi 1.06 seviyesinde ve buralarda, hatta biraz üzerinde gücünü koruyacak görünüyor. Bunun sebepleri ise;

○ USD rezerv para özelliği zayıflıyor. 2001 yılında % 73 olan oran 2021 yılında % 55 ve 2022 yılında % 47'ye indi. Rusya ve Çin yaklaşması, Çin ve Suudi Arabistan ile ticareti Yuan'ı kuvvetlendirirken USD'ı rezerv para olarak zayıflatıyor.

○ Son 10 yılın politika faiz ortalaması (2023 hariç) ABD'de % 0.8, Avrupa Birliği'nde ise % -0.2. 2023 yılı faiz artışını da hesaba katarsak ABD için % 1.12, Avrupa Birliği için % 0.6. Ekosistem son 10 yılda çok düşük bir faiz ile iş yaptı. Kısaca gelişmiş ülkelerde faiz son 15 yıldır % 1'in altındaydı. Hızlıca faiz artıran FED artık faiz artışının sonuna yaklaştı ve pik % 5,25- % 5.5 aralığında olacak.

○ Avrupa Birliği'nde enflasyon korkusu henüz geçmedi ve hala çok yüksek (% 6.1). Bu nedenle enflasyonu önlemek için faiz artışına ECB devam edecektir. ABD enflasyonu % 4.9 ve çekirdek % 5.5. Ancak çekirdek enflasyon da ABD'de dirençli olduğunu belirtmek isterim.

○ Avrupa Birliği'nde 2023/Q1'de ekonomik aktivite artmaya başladı. Başta Almanya, Fransa ve İspanya ilk çeyreği pozitif büyüme ile tamamladığı tahmin edilmektedir. Ayrıca Avrupa'nın iki büyük ekonomisi Almanya'da PMI 43.2 ve Fransa'da 45.7 ve 50'nin altında. ABD'de ise ekonomik aktivite için gelen sinyaller karışık. İş gücü piyasası ve perakende satışlar yavaşlar iken PMI verileri ve siparişler güçlü geldi.

○ ECB Başkanı Ms Christine Lagarde ve diğer üyelerin çoğunluğu faiz artışında biraz daha şahin duruyor. Öte yandan % 3 seviyelerinin de iyi olduğunu söyleyenler de var.

○ FED'den sonra faiz artışına başlayan ECB enflasyon ile mücadelede FED'den sonra da 1 veya 2 kez faiz artışına devam edebilir. Ayrıca ABD Temsilciler Meclisi, 31,4 trilyon dolar olan federal borçlanma tavanının 2 yıl için askıya alınmasına ilişkin tasarıya onay verdi.

Sonuç olarak, Euro'nun USD karşısında faiz artışına başlangıç ve bitişi arasında oluşan zaman farklılıkları ve yukarıda saydığım nedenlerden dolayı Euro gücünü bir süre koruyacak olup, bu durum ihracatımız açısından pozitifdir.

İSO TEŞVİK MASASI ile Devlet Desteklerinden Yararlanmak Artık Çok Daha Kolay

Teşvik masası birimimizle güncellenen mevzuatı takip ediyor, firmanız için en uygun devlet desteklerini, teşvik ve hibeleri araştırıyor; hızlı bir şekilde ulaşmanızı sağlıyoruz.

DETAYLI BİLGİ İÇİN

Teşvik Masası Koordinatörü S. Selin ALGAN

Tel: (0212) 252 29 00 - 265

E-posta: tesvikmasasi@iso.org.tr

iso.org.tr/iso-tesvik-masasi

